

Petogodišnji plan i prva planska 1947. god. u NR Makedoniji

Zakon o Petogodišnjem planu — privrednog razvitka, pred ribarstvo Makedonije je postavio ogromne zadatke. Proizvodnju ribe treba povećati na 350 vagona, uključujući tu i produkciju od 100 vagona, koja bi se trebala dobiti od novih 2.000 hektara veštačkih ribnjaka. Na jezersko i rečno ribarstvo otpada produkcija od 250 vagona, što u poređenju sa dosadašnjom produkcijom znači sa cca. 260% povećanje u odnosu na 1946. god.

Oskudni podaci s kojima raspolazemo o bogatstvu naših voda, reka i jezera, o stepenu izlovljavanja, nedostatku naučnog ispitivanja produktiviteta naših jezera i reka, ne mogu nam pružiti konkretan odgovor sa koliko % ćemo ispuniti ili premašiti plan. Iskustva dosadašnjih ribara govore da ima više ribe nego što se to godišnje izlovi i da je nekada bilo više ribe, ali zato pismenih podataka nema. Pregledavajući statistiku ulova iz ranijih godina vidimo da najveći ulov na Ohridskom jezeru iznosi cca 250—300 tona, — na Prespanskom jezeru cca 150—200 tona, a na Dojranskom jezeru 400—500 tona. Ako sada planiranu proizvodnju za 1951. godinu procentualno podelimo na sve vode, onda ćemo imati sledeću sliku ulova u 1951. godini:

Ohridsko jezero	cca. 700.000 kg
Prespansko jezero	cca. 280.000 kg
Dojransko jezero	cca. 1.400.000 kg
Ostale vode	cca. 120.000 kg

Da li će svaki od ovih ribolovnih objekata moći da da tu planiranu produkciju i gde će trebati glavno težište ulova i produkcije prebaciti za sada još ne znamo, kako rekoh usled nedostatka osnovnih podataka. Ali ova godina će morati da nam odredi pravac razvoja ribarstva i da nas uputi na to gde ćemo morati prebaciti glavno težište rada.

Gledajući uspehe u prvoj planskoj godini 1947. mi možemo biti smeli i još sada ustvrditi da ćemo plan prebaciti, ali razume se ne sa sredstvima i načinima rada s kojima danas raspolazemo.

Plan u 1947. godini je bio dočkan postavljen, tek drugom polovicom avgusta meseca, pa kao takav on nosi u sebi i nedostatka. Planiranje je izvršeno na oskudnim

podacima iz 1946. godine pa se zato i pojavilo kao ne-realno osobito za otvorene vode-reke, za koje u 1946. godini nedostaju bilo kakvi podaci. Međutim uzimajući ga u svojoj sveukupnosti on se javlja dosta realnim. I pored dosta loše evidencije na terenu u pogledu prikupljanja podataka i kontrole ispunjenja plana, on je ispunjen sa 102,17%.

PLAN PROIZVODNJE U 1947. GODINI JE BIO:

Red. br.	Ribolovni objekti	Proizvodnja u kg		Ispunjenje u %
		Planirana	Ostvarena	
1.	Kiotar Ohrid	223.015	223.927	100,40
2.	„ Struga	65.294	77.481	118,66
3.	„ Resen	114.833	99.229	86,41
4.	„ Dojran	579.574	566.772	97,79
5.	„ Bitolj	29.964	50.428	168,20
6.	Ostali kotari	855	3.651	388,80
Ukupno		1,013.565	1,021.758	102,17

Analizirajući plan razbijen po ribolovnim objektima vidimo da se je on najbolje ispunio na otvorenim vodama — Crna reka i ostale vode, a među jezerima na Ohridskom. Najslabiji u ispunjenju plana su ribari Prespanskog jezera. Razloga za to ima više, a kao najglavnije se javlja slaba evidencija i kontrola plana baš na Prespanskom jezeru, kao i nedostatak stručnog profesionalnog kadra ribara. Većina od ribara na Prespanskom jezeru su i poljoprivrednici istovremeno, tako da se ribarstvom bave samo u slobodnim časovima. Drugi jedan važan momenat koji je uticao na proizvodnju na Dojranskom i Prespanskom jezeru je državna granica sa Grčkom.

Ali i pored svega toga, premašenje plana u ukupnosti u prvoj planskoj godini se javlja kao znatan podstrek ribarima u celoj republici, za dalju borbu u ispunjenju i premašenju plana.

K. Apostolski

Otkriće na Gackoj i njegovo značenje za uzgoj pastrva

I.

Slatkovodno ribarstvo osniva svoj rad, ulov i proizvodnju ribe, na ribolovu u rijekama, potocima i jezerima te na uzgoju ribe u ribnjacima.

Uzgoj riba razvio se je za posljednjih 50 godina do ogromnih razmjera i proizvodne moći. Svoju snagu crpi uglavnom iz uzgoja dviju riba, šarana i pastrve, odnosno njenih najbližih srodnika.

U Evropi je uzgoj šarana jako razvijen i usavršen, a dugogodišnjim radom i proučavanjem, uspjelo je stvoriti od običnog riječnog (divljeg) šarana, posebnu pas-

minu u ribnjacima, koja se odlikuje mesnatim okruglastim tijelom i brzim rastom.

Naprotiv, uzgoj pastrve, iako po količini proizvodnje i rentabilnosti, zauzima istaknuto mjesto, nije postigao sa pastrvom ono što je postignuto sa šaranom. Nije do sada uzgojena takva pasmina domaće pastrve, koja bi imala krupnije i mesnatije tijelo, nego obična (divlja) pastrva i koja bi istodobno mogla u ribnjacima brže rasti. Iskustvo ribogojaca pokazalo je, da domaća pastrva (Salmo fario) razmjerom sporo raste, a u ribnjacima još sporije.